
Behandling av samfunnets mest forsømte

ANMELDELSER

TORDIS SØRENSEN HØIFØDT

Psykiater, Universitetssykehuset Nord-Norge

Lars Lien, Tore Willy Lie, red.

Sammensatte problemer, sammenvevde tiltak

Integrert behandling av rus og psykiske lidelser. 344 s, tab, ill. Bergen:
Fagbokforlaget, 2022. Pris NOK 549

ISBN 978-82-450-3559-9

Denne fagboka er rettet mot et bredt publikum innen hjelpeapparatet. Med sine 16 kapitler skrevet av ulike forfattere omhandler den sentrale temaer rundt utredning, behandling og oppfølging av brukere med både psykiske helseutfordringer og rus. Hvert kapittel innledes med en introduksjon av temaet og avsluttes med refleksjonsspørsmål og til dels fyldige referanselister.

Selv om kunnskapen rundt integrert behandling på ingen måte er ny, ser vi fortsatt at praksis ikke er i tråd med denne behandlingstenkningen. Boka er derfor i høyeste grad nødvendig og relevant.

I boka drøftes sentrale temaer rundt kartlegging og utredning, vold og selvmordsrisiko, oppfølging av somatisk helse og daglig ivaretagelse i bolig, jobbtilrettelegging og samarbeid med pårørende, fastlege, politi og kriminalomsorg. Modeller for integrert behandling og måter å organisere tjenestene på får grundig omtale. Perspektivet rundt tilfriskning (recovery-oriented practice), der aktiv brukermedvirkning og brukerens egne livsmål står i sentrum, er sentralt i holdninger og tenkning. Kapitlene dekker i stor grad redaktørens intensjon om nødvendig basiskunnskap.

Oversiktskapitlet om integrert behandling gir en meget god introduksjon til bokas innhold og tar opp viktige holdningsmessige temaer. Referansene til den internasjonale utviklingen på feltet er nyttige. For meg var kapitlet om brukermedvirkning særlig interessant, fordi dette inneholder en grundig analyse og refleksjon rundt barrierene som hindrer måloppnåelse. Kanskje kunne andre kapitler utdypet dette ytterligere.

De fleste kapitlene har et enkelt språk som vil gi utbytte for hele målgruppen. Et par av kapitlene bruker en mer komplisert fagterminologi, disse kunne med fordel blitt skrevet enklere uten at innholdet ville ha gått tapt. Noen kapitler ville ha profittert på en ytterligere bearbeiding av teksten med henblikk på språk og struktur.

Boka gir en god og grundig innføring i temaet om sammensatte problemer og de nødvendige sammenvevde tiltakene for brukere med psykisk uhelse og rusproblematikk. Jeg likte redaktørens formulering: «Det er viktig at alle aktørene, både tjenestenivåene og utøverne, har felles holdning til og bevissthet om at det er viktig å trække i hverandres bed uten å trække på blomstene».

Boka anbefales.

Publisert: 30. januar 2023. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0687
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.